

Το σαρανταλείτουργο και η αξία του.

π. Δημήτριος Μπόκος.

Μυστήρια εκκλησίας.

Η μεγαλύτερη ευεργεσία για τον άνθρωπο και τον κόσμο ολόκληρο, είναι η προσφορά υπέρ αυτών της Θείας Λειτουργίας. Μια προσφορά που δεν μετριέται στη ζυγαριά της ανθρώπινης λογικής. Που δεν τη βλέπουν τα μάτια ολονών, μια και δεν έχουμε όλοι μάτια που να βλέπουν. Πολλοί από μας ανήκουμε σ' αυτούς που έχουν κλείσει τα μάτια τους, «ίνα βλέποντες βλέπωσι και μη ίδωσι» (Μαρκ. 4:12). Υπάρχουν και πράγματα που δεν ζυγίζονται με τα δικά μας δεδομένα. Γι' αυτό και τα μάτια μας καλό είναι να εξασκηθούν στο να βλέπουν «τα μη βλεπόμενα. Τα γαρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τα δε μη βλεπόμενα αιώνια» (Β' Κορ. 4:18). Και η αξία της Θείας Λειτουργίας ανήκει στα μη βλεπόμενα, που έχουν όμως κέρδος αιώνιο. Θα λέγαμε κιόλας πως είναι το πιο σπουδαίο από τα μη βλεπόμενα.

Και αυτό, γιατί μέσω της Θείας Λειτουργίας ο Θεός μάς χορηγεί την αληθινή τροφή για να ζήσουμε αιώνια. Τη Σάρκα και το Αίμα του Χριστού, τα οποία είναι «βρώσις και πόσις αληθώς» (Ιω. 6:55). Τη μόνη τροφή που εξασφαλίζει για πάντα τη ζωή, τη στιγμή που κάθε άλλη τροφή είναι

απλώς μια μικρή αναβολή στην επέλευση του θανάτου. Γι' αυτό και έργο της Εκκλησίας είναι πρωτίστως το να τελεί τη Θεία Λειτουργία. Είναι εδώ γι' αυτόν τον σκοπό. Τρέφει, συντηρεί και σώζει τον κόσμο τελώντας τη Θεία Λειτουργία. Του παρέχει την αθάνατη τροφή και το αθάνατο νερό για να ζήσει. Τη μόνη αληθινή τροφή που μας άφησε πίσω του ο Χριστός, για να πορευθούμε και μεις «εν τη ισχύι της βρώσεως εκείνης» (Γ' Βασ. 19:8) μέχρι τη Βασιλεία του.

Η στέρση της τροφής αυτής δεν αναπληρώνεται. Δεν υπάρχει υποκατάστατο. Οι άγιοι τονίζουν ομόφωνα τη μοναδική αυτή αξία της Θείας Λειτουργίας. Και για τους ζώντες και για τους κεκοιμημένους. Ιδιαίτερα αυτοί οι δεύτεροι τη χρειάζονται πολύ περισσότερο από τους πρώτους. Και την περιμένουν σαν δώρο από εμάς, αφού αυτοί δεν μπορούν πλέον να βοηθήσουν τον εαυτό τους. Και η Εκκλησία με κάθε ευκαιρία παρέχει τη δυνατότητα αυτή. Σκορπίζει άφθονα τη μοναδική αυτή τροφή που έχουμε ανάγκη για να ζήσουμε. Το σαρανταλείουργο είναι μια τέτοια θαυμάσια ευκαιρία, για μας πρώτα και για τους προσφιλείς κεκοιμημένους μας κατόπιν.

Για τον Θεό βέβαια δεν υπάρχουν νεκροί. Δεν είναι Θεός «νεκρών, αλλά ζώντων. Πάντες γαρ εν αυτώ ζώσιν» (Λουκ. 20:38). Όμως, αυτούς που έφυγαν από την επίγεια ζωή, μόνο εμείς μπορούμε να τους βοηθήσουμε. Και η καλύτερη βοήθεια είναι να προσφέρουμε για χάρη τους τη Θεία Λειτουργία. Και η καλύτερη ευκαιρία γι' αυτό είναι το σαρανταλείουργο. Δεν απομένει παρά να το εκμεταλλευθούμε κατάλληλα. Πώς γίνεται αυτό; Συνήθως δίνουμε ένα χαρτάκι με τα ονόματα των δικών μας, ζώντων και κεκοιμημένων, να τα μνημονεύει ο παπάς. Και τελειώνει εκεί η υποχρέωσή μας. Μα αυτό είναι το λιγότερο που μπορούμε να κάνουμε. Σαν να μας χαρίζουν χιλιάριο και μεις μίζερα να παίρνουμε μόνο ένα δεκάριο. Τι επιπλέον χρειάζεται;

Η ενεργός συμμετοχή μας. Δεν λειτουργεί μόνος του ο ιερέας. Χρειάζεται και εμάς να συμπροσευχόμαστε μαζί του. Και αφού το σαρανταλείουργο γίνεται (συνήθως) στην περίοδο της χριστουγεννιάτικης νηστείας, μπορούμε να νηστεύουμε και (προετοιμασμένοι κατάλληλα με μετάνοια και εξομολόγηση) να κοινωνούμε συχνά. «Εις άφεσιν αμαρτιών και εις ζωήν αιώνιον».

Η δική μας προσφορά, η μικρή θυσία για τη νηστεία, η μετάνοιά μας και η μετάληψή μας, μπορούν να γίνονται και υπέρ των κεκοιμημένων μας. Για την άφεση των δικών τους αμαρτιών, για τη δική τους ανάπαυση και αιώνια ζωή. Είναι και αυτοί παρόντες στη Θεία Λειτουργία, όπου μνημονεύονται τα ονόματά τους. Πάνω στο άγιο Δισκάριο συνωθούνται ζώντες και κεκοιμημένοι, η Εκκλησία ολόκληρη, επίγεια και επουράνια, γύρω από τον Αμνό του Θεού που σφαγιάζεται και προσφέρεται «εις βρώσιν τοις πιστοίς». Γύρω από την αγαπημένη μας μητέρα, την Παναγία. Γύρω από τους άγρυπνους φύλακές μας, τους αγγέλους. Γύρω από τους φίλους του Θεού, τους αδελφούς μας που έγιναν ευάρεστοι ενώπιόν του και έχουν πια το δικαίωμα ως άγιοι να πρεσβεύουν υπέρ ημών.

Η πρωτοφανής αυτή σύναξη του σύμπαντος κόσμου γίνεται, μέσα στο άγιο Ποτήριο, ένα με το Σώμα και το Αίμα του Χριστού και εν συνεχεία με εμάς που μεταλαμβάνουμε αυτή τη Θεία Κοινωνία. «Ίνα ὡσιν εν» οι πάντες και τα πάντα (Ιω. 17:11).

Είναι νοητό λοιπόν να απουσιάζουμε από τη μεγαλειώδη τράπεζα του Θεού; Ή να στερούμε στους αγαπημένους μας μια τέτοια βοήθεια; Η προσευχή μας και η συμμετοχή μας στη Θεία Κοινωνία σώζει και τους κεκοιμημένους μας.

**Από το δελτίο «Αντιύλη», άρθρο «ΤΟ ΣΑΡΑΝΤΑΛΕΙΤΟΥΡΓΟ (γ)».
Ι. Ναός Αγ. Βασιλείου, Πρέβεζα.**

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>